

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

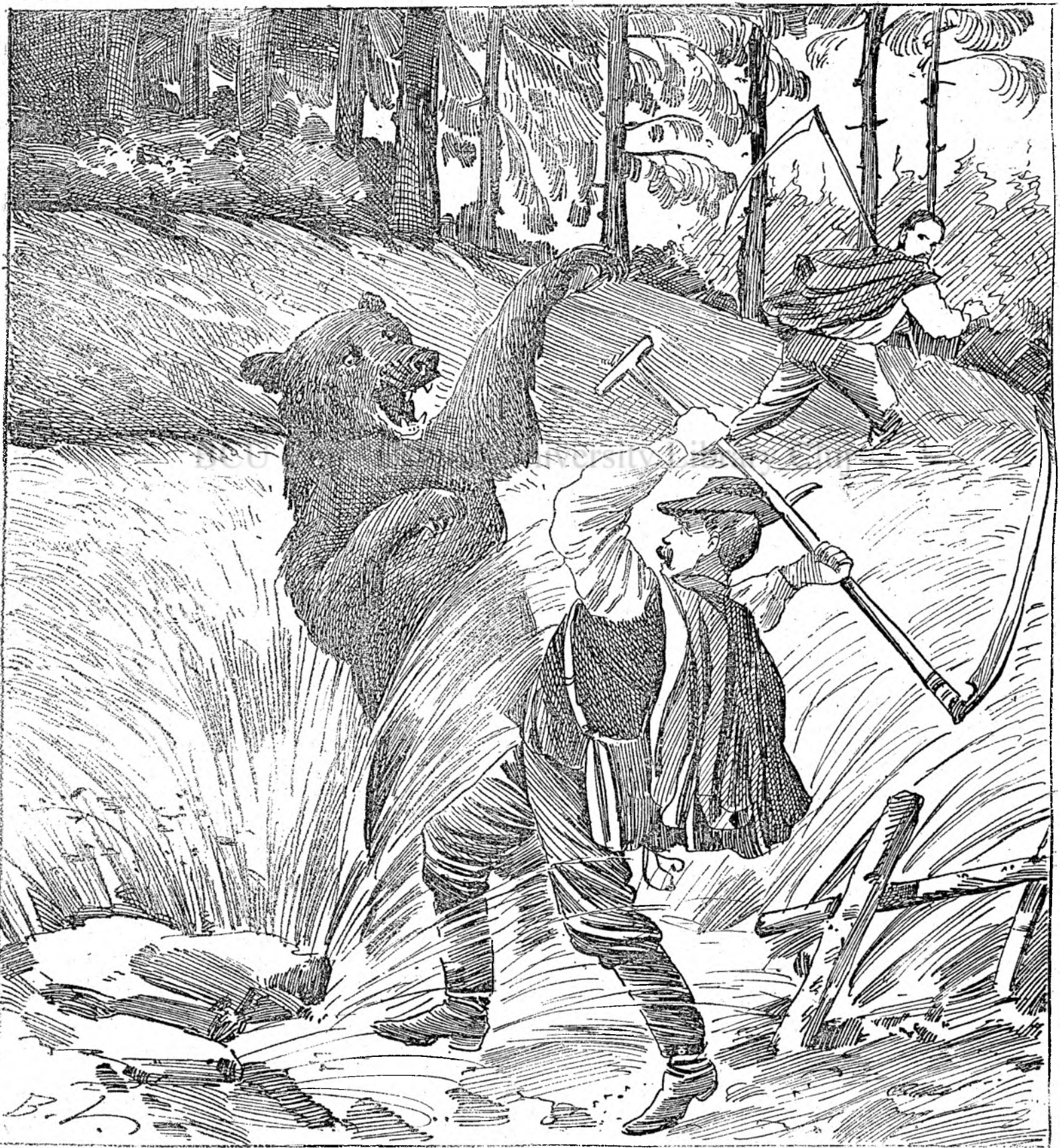
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

LUPTA CU UN URS.

Chipul nostru de azi ne arată o luptă pe moarte și pe vieță între om și animal. Lucrul s'a petrecut vara aceasta, pe vremea secerii. Locuitorul din Kubach, (Ungaria) Benkó a mers încă cu un soț al său la câmp să cosească o holdă cu coasa. Când lucrau mai bine, numai ce se ivește din holdă pe neașteptate o nămilă de urs și ridicându-se în două picioare, s'a năpustit asupra lui Benkó.

Soțul său la vederea fiarei, în loc să-i sară în ajutor, și-a arătat călcăiele, dar Benkó nu și-a pierdut curajul, ci s'a dat în luptă cu ursul și l-a rănit cu mai multe tăieturi de coasă, încât acesta se luă și el la tugi.

Intemplieri de aceste pe la noi sunt foarte rare pe câmpurile cu bucate, de oare-ce urșii se țin prin păduri și rar es la câmp. Casul s'a întemplierat așa, că în apropierea holdei lui

Benkó era o pădure și din aceasta a eșit ursul.

Chipul nostru ne arată momentul, când Benkó e atacat de urs și-i îndreaptă lovituri cu coasa. Este lupta cruntă și primejdioasă dintre om și fiară.

Esposiția.

Serbările culturale aranjate la Sibiu s'au sfârșit Luni în 28 August c. dar' noi cu toții, cari am fost de față la ele, stăm și acum sub impresia lor fermecătoare. Da, căci au fost multe și felurite serbările, din multe ramuri ale culturii române și toate înălțătoare și impunătoare. Ele ne au insuflat încrederea în puterea de viață a poporului nostru și îndemn de-a merge înainte, de-a lucra mai departe în direcția de până aci, ca tot mai mult să ne întărim și pe terenul cultural-economic.

Au fost în zilele aceste adunări, în cari s'au arătat starea celor mai mari din societățile noastre și s'au chibzuit asupra măsurilor pentru înaintarea lor. S'au ținut conferențe de învățării nostri, conferențe literare, istorice, economice etc. apoi producții teatrale și etnografice (jocuri și cântece naționale), concerte ș. a. fie-care în deosebi și toate în totalitatea lor dând dovadă că »numărăm și noi ceva«.

Preste toate însă este de însemnătate *esposiția*, aranjată de »Asociațiune« din prilejul inaugurării sau deschiderii muzeului istoric-etnografic.

Esposiția însăși este — căci încă e deschisă — și ea istorică-etnografică, adică cuprinde obiecte, cari prezintă trecutul nostru cultural și prezentul nostru ca popor, cu viața noastră națională specifică: industria de casă, viața bisericască, agricultura, băieșitul, vânatul și pescuitul, băncile noastre, artele etc. Ea este cea mai mare și mai bine aranjată, din câte esposiții am avut noi până acum.

Vom schița aci pe scurt cuprinsul ei, amintind din mulțimea obiectelor espuse unele mai însemnate.

Esposiția *industriei de casă* este cea mai bogată și cea mai însemnată pentru noi, căci cuprinde lucrări de-ale țăranelor noastre: țesături și cusături, porturi din diferite părți, odăi țărănești originale cu toate mobilele lor etc. Un număr însemnat de porturi țărănești originale au fost espuse de »Reuniunea română de agricultură« din Sibiu. Odăi țărănești sunt din Riu-Sadului, Reșinar și Seliște și una din Băița, aranjată de doamnele române din jurul Băiței (Zarand). În odăile aceste, afară de mobilierul complet și decorații (cuiere cu cance, țesături etc.) se află și figuri în mărime naturală, în portul original. Sunt de un interes deosebit apoi figurile, cari represintă pe *Funi* din Brașov, în portul lor pitoresc, în convoiu, în frunte cu ceterașii și surlașul. Aceștia, proprietatea dlui Nica din București, vor fi dăruți muzeului nostru.

Una din odăi este împodobită cu o mulțime de fotografii, vederi din satele noastre, porturi și alte scene din viața țeranului. Aici sunt și două harte sau mape, așezate în mijlocul odăiei: una ne arată în colorii cum sunt răspândiți Românii în Ungaria, după comitate, în percente. Cealaltă ne înfățișează despărțămintele »Asociațiunii«. Intre alte obiecte espuse aici mai amintim multe oauă roșii, încondeiate după gust românesc, apoi alte decorații de-ale portului.

În general, despărțământul industriei de casă, așezat în 7 sale, este cum am amintit, bogat în țesături și cusături de-ale caselor noastre țărănești, este în general o podoabă a întregii esposiții.

Coborându-ne din frumosul palat al muzeului, în grădină aflăm o stână, în mărime naturală și în lăuntrul ei cu toate uneltele de lipsă la pregătirea cașului și brânzei. Stâna a fost adusă din Poiana (l. Sibiu) pe car, desfăcută în părțile ei, și aici compusă de nou. — Vrednici Poenari!

O stână în miniatură se află și în despărțământul de agricultură, făcută după stănilile Seliștenilor.

Și fiind că am vorbit de acest despărțământ, să ne oprim aci.

Obiectele de băieșit și agricultură sunt așezate în școala elementară de fetițe (curtea »Asociațiunii«) în două odăi. Nu sunt multe, dar' cele ce sunt, sânt interesante. La băieșit amintim obiectele espuse de mina »Concordia« din Bucium: moară pentru măcinatul pietrelor cu aur, stufe de aur, șteampuri în miniatură etc. apoi minerale espuse de dl Cornel Tobias din mina dela Soborșin-Cerbia etc.

La aranjarea acestei părți are merit dl A. Danciu, (Bucium) care a adus și un băieș la Sibiu; acesta ne arată între altele cum se face spălatul aurului (din apă) cu »șaitrocul«.

La viierit dăm între altele de mai multe cojnițe, dela cele mai primitive, până la cele mai perfecționate. Sânt espuse de dl Chirca, v-notar în Seliște, care a aranjat secția economică.

Trecând pe lângă puținele obiecte privitoare la cultura viermilor de mătase, la viierit remarcăm obiectele espuse de dl prot. din Sebeș, Sergiu Medean, privitoare la cultura viței de vie, apoi mai observăm tot aici (în miniatură) un joagăr (ferestrău) din Gurariului, forme de case țărănești, una (cea mai bine reușită) din anul 1800, din comuna Câmpuri (l. Dobra), făcută de țeranul N. Lupaș, mai sunt apoi alte diferite obiecte: o strungă (în miniaură), stâna din Seliște, ce am amintit-o, căruș, pluguri, jug etc.

Am insistat asupra acestui despărțământ, fiindcă el privește direct pe țeranul nostru plugar. Despărțământul putea fi și mai bogat, dar' după cum ne-a spus un aranjor, a fost prea puțin timp de pregătire.

În zidirea internatului de fete a fost așezată o parte însemnată a esposiției. Într'o odaie se află espuse paseri și animale sălbatică de-ale pasionatului vânător din Brașov, P. A. Popoviciu, cari vor fi dăruite muzeului, apoi mai sunt arme interesante și puține unelte de pescuit.

Sus în etagiul internatului ne așteaptă alte lucruri minunate.

La mijloc o sală și o odaie plină de lucruri de mână, broderii și țesături, făcute de elevele și fostele eleve ale școlii de fetițe. Sunt lucrări fine, delicate, artistice, vrednice de laudă, cum vrednică de laudă este dra Petrașcu, directoara internatului și aranjatoarea acestor obiecte.

Urmează apoi esposiția bogată a bisericilor noastre (plasată fie-care în câte două odăi). Una a fost aranjată de asesorul Dr. Elie Cristea, cealaltă de protopul Nic. Togan, — apoi interesanta esposiție a băncilor române, a artelor, esposiția de cărți, documente și alte obiecte literare din trecutul nostru etc. despre cari, ne mai având azi loc, vom mai scrie în nrul viitor.

Azi însă ca încheiere roducem aprețierea a părerii, ce o fase pe scurt dl Iorga în foaia »Sămănătorul« din București:

»Sunt icoane grele cu măiastră îmbrăcăminte de argint, cărți rufoase, frumoase scrisori de mână de prin timpuri, antimise de prin 1680 încă, întipărite pe mătasă sau pânză, sunt foarte multe fotografii și chipuri. Acestea de o camdată în secția istorică a Metropolei sibiiene. În altă secție istorică, a mirenilor de ori-ce lege, se văd alte asemenea tipărituri, scrisori, lucruri de artă, moaște de tot felul, espuse de despărțământul Clujului, de societatea studențească a »României June« din Viena și de atâta alții, cari au adus până în ceasul din urmă și cari aduc neconținut zi de zi. O a treia esposiție istorică, în alte două odăi a bisericii unite, cu alte icoane, cărți, răvase și chipuri, între care unul întunecat al Vlădicei luptător Inochentie Clain, rupt și sfărâmat ca inima lui cea mare și altul, cu fruntea largă, ochii adânci și mustața mică, tunsă și mâncată, a harnicului și îndărătnicului Șincai. Secția etnografică dă cea mai strălucită adunare de țesături, cusături și podoabe care poate fermeca ochii și bucura inima. Băncile, folositoare pîrghie a întregii vieți românești de aici, au o odae anume.

»Părerea tuturora e că s'a făcut ceia ce nici nu se putea aștepta.

Esposiția istorică etnografică, care conform programului era să fie închisă în 28 Aug. c. rămâne deschisă până în 15 l. c. și poate fi vizitată de public în fiecare zi, pe lângă o taxă minimală. Atragem asupra acestei împrejurări atențiunea publicului nostru și a studenților, cari vin acum în Sibiu la studii. Să nu întrelase de-a vedea și studia ceva frumos și înălțător românesc. — Amintim, că esposiția a fost vizitată până acum de preste 5000 persoane.

Conferența interpelamentară a treisprăzecea s'a deschis în Brucsellă. Cum știm, la aceasta conferență iau parte membrii de-ai parlamentelor diferitelor țări. La conferența de acum iau parte vre-o 300 de membri parlamentari, deputați și senatori, din 23 de state. Conferența a luat mai întâiu la desbatere tratatul-model al juriului de pace ales, tratat prezentat de Americani.

Grecia și România. Am amintit în nrul trecut, că guvernul român a expulsat (alungat) din țară trei redactori greci, pentru-că au vătămât în o foaie pe poporul român. Consulul grec din București a dat acum guvernului român o notă, prin care guvernul grec din Atena cere retragerea poruncei de expulsare, de oare-ce în caz contrar va rupe legăturile diplomatice. Cum știm, s'a mai în-

templat, că între Grecia și România s'au rupt legăturile diplomatice și atunci ca și acum Grecii au dat ansă la aceasta prin purtarea lor obraznică.

Parlamentul austriac, după cum e informată »N. Fr. Presse« se va întruni în jumătatea a doua a lunii Septemvrie c. pe timp scurt, Parlamentul va discuta cu deosebire că ce e de făcut, dacă dieta maghiară nu va alege membrii în delegațiuni.

Dela ședințe și sărbări.

Ca întregire la raportul nostru despre ședințele și sărbările aranjate în Sibiu, mai dăm azi următoarele:

Inchelerea ședințelor

„Asociațiunii“.

Duminecă înainte de prânz sfârșindu-se afacerile puse la dezbateri în ședințele »Asociațiunii«, dl president Șuluț a încheiat adunarea cu următoarea scurtă, dar frumoasă vorbire:

»Onorată adunare generală!

Fiind toate obiectele puse la ordinea zilei rezolvate în cel mai îmbucurător mod, Vă mulțumesc pentru binevoitorul D-voastre concurs, și vă rog să păstrați amintirea acestor zile de sărbătoare națională și să împărtășiți și celor ce n'au putut fi părtași la bucuria noastră, să-și împreune rugăciunile lor cu ale noastre, ca marele Dumnezeu să ne învrednicească de bucurii și mai mari. Eri am avut onorul să vă recomand domnilor să ne folosim de sfatul celui mai mare Maghiar; azi îmi iau voe să vă recomand exemplul celui mai înțelept Maghiar. Precum cetisem într-o revistă maghiară, Deák Ferencz, înțeleptul țării, precum îl numesc conaționali densusui, a zis, că: »Dacă el ar intra în raiu și n'ar putea se stea acolo ca maghiar și romano-catolic, numai decât ar eși afară«. Mă închin înaintea unui bărbat, care iubește neamul și legea sa cu atâta căldură; ear' sinceritatea cu care și-a exprimat acea iubire, e semnul învederat al bărbatului de caracter.

Ca să fim vrednici de stima oamenilor de bine, s'o spunem și noi fără rezervă, ceea ce purtăm în fundul inimei noastre, că: Noi nici că intrăm în raiu, dacă n'om pute intra ca Români, cu limba și legea noastră strămoșească. Căci dacă e adevărat ceea-ce Carol cel mare a zis, că »Limba spaniolă e limba îngerilor«, apoi noi știm că: »Limba română e limba Arhanghelilor«.

După aceste doresc domnilor și fraților să ajungeți cu bine la ale domniilor Voastre, și declar ședința de încheiată».

Conferențe.

La sărbări s'au ținut, ca tot atâtea floricele de ale științei române, mai multe conferențe s'au vorbiri pline de învățături și avânt național.

Afară de cele două conferențe dela ședința festivă a »Asociațiunii«: Despre Cipar (de Sextil Pușcariu) și Cheia Turzii (de Silvestru Moldovan) s'au mai ținut următoarele conferențe:

Luni la ședința primă a »Socetății pentru fond de teatru« a ținut

simpaticul tiner Horea Petrescu o temă interesantă și bine studiată asupra piesei »Wilhelm Tell« de Schiller, ear după aceea a vorbit frumos dl prof. Dr. I. Borcia despre »Eminescu și teatrul«. Ambii conferențieri au fost viu aplaudați de publicul, care era în număr foarte mare.

Tot Luni d. a. a ținut dl Augustin Nicoară la »Unicum« o conferență economică, iar' Miercuri, în 23 Aug. a vorbit dl Diamandi, redactorul »Românului dela Pind« despre Românii-macedoneni. Vorbirea a fost escelentă și a produs vii resunete în inimile ascultătorilor. Dl Dr. Braniște a citit disertația filosofică a dlui Mocsonyi, ear' Sâmbătă a vorbit dl prof. Borgovan

Despre producții, excursiunea la Seliște etc. în nrul viitor.

PACEA.

Când scriem aceste șire, departe dela noi, în America, în orașelul Portsmouth, încredințării Rusiei și Japoniei alcătuiesc tratatul de pace, care pune capăt cruntului războiu, ce a durat 18 luni în Orientul depărtat. Rusia și Japonia au ajuns la înțelegere, s'au împăcat. Aceasta e noutatea zilei din lumea mare.

Condițiile de pace în toate amănuntele nu sunt încă cunoscute. Să știe însă, că Japonia a fost foarte îngăduitoare. A abzis de despăgubirea de războiu și s'a mulțumit ca să rămâie stăpână preste jumătatea insulei Sachalin. Insula se va împărți în două la gradul 50 de lățime. Japonia va primi speșele cheltuite cu întreținerea prizonierilor de războiu

Cu toate aceste Rusia e în pierdere și Japonia a câștigat mult. Rusia nu mai poate să joace rol de frunte în Asia răsăriteană, ear' Japonia a intrat în șirul statelor mari, puternice, care poate să joace rol în formațiunea viitoare a statelor din Asia.

Cu toate aceste în Japonia, după învingerile strălucite ale armelor japone, publicul nu e mulțumit cu condițiile de pace. Ar fi așteptat mai mult, câștig real.

Aceasta s'a văzut și în Portsmouth. Când s'a vestit în oraș încheierea păcii, în turnurile bisericilor au răsunat clopotele și Rușii nu mai puteau de bucurie, dar' Japonezii au plâns cu durere. De sigur și-au adus aminte de atâția bravi soldați, cari s'au jertfit pe câmpul de războiu și de sfârșirile patriei și n'au aflat îndestulătoare rezultatele câștigate.

Dar' pacea s'a încheiat, bubuitul tunurilor și zângănitul armelor încetă și bravii luptători, Ruși și Japonezi, pe cari i-a cruțat coasa morții, se vor întoarce fericiți la iubiiților.

Cel dintâiu rezultat al încheierii păcii, este că pe câmpul de războiu s'a publicat armistițiul.

*

Din Rusia.

În Rusia oamenii sunt puțin mulțumiți cu constituția dată de Țarul. O consideră de prea minimală pentru-ca cetățenii să poată avea influență asupra guvernării statului.

Nemulțumirea mai mare se manifestă în Polonia, pentru care s'au făcut mari restricțiuni. De aceea în Varșovia au și erupt tulburări, ear' guvernul a publicat staturul. În urma acesteia au fost osândiți la moarte prin glonț 46 de agitatori.

O fundațiune pentru săraci.

Râmnicul-Vâlcea, în August c.
(Urmare și fine).

Banii colectați, 26 fl s'au încredințat lui N. Mosora pentru ca să-i pue la bancă cu dobândă. Acesta este istoricul începutului »Fundațiunii Andreiu Șaguna pentru ajutorarea săracilor din Seliște«. Au trecut vre-o câțiva ani și lucrul s'au dat uitării și nici că s'au mai pomenit numele acestei fundații. În anul 1889 subscrisul m'am stabilit în Râmnicul-Vâlcea (România.) Într'o zi căutând printre niște scrisori, am dat și de o notiță în care sta scrisă că: În 6 Decemvrie 1887 am dat la »Fundațiunea Andreiu Șaguna« pentru ajutorarea săracilor din Seliște 2 florini. Venindu-mi în memorie sus zisa fundațiune, cu data de 21 Decemvrie st. v. 1891 scriu în Seliște lui Iordachie Roșca o scrisoare prin care îl întreb, că nu știe ce s'au făcut banii depuși de noi în 6 Dec. 1887? Iordachie Roșca cu data de 7 Ianuarie st. n. 1892 îmi răspunde că banii sunt 26 fl., depuși la bancă de vre-o trei ani, fără titlu că pentru- ce scop să se folosească. Intențiunea a fost să se facă o fundațiune cu titlu »Andreiu Baron de Șaguna« și din cauză că au eșit prea puțini bani, nu se poate realiza. »Eu cred, scria dl Roșca, că dacă vor fi mai mulți îi vom menț tot spre scopuri bune d. e. să-i dăm la școală sau la fondul pompierilor«.

Cu acest răspuns am fost mulțumit încâtva, căci am văzut că banii nu sunt perduți, dar' tot îmi zăcea la inimă o nemulțumire, văzând că banii nu s'au pus la bancă cu numele și scopul după cum am hotărât noi fundatorii. Dela depunerea lor la bancă au trecut 14 ani și fundatorii nefăcând nici un act fundațional tot lucrul s'au dat uitării. În 25 Iunie 1905 subscrisul fiind în Seliște m'am hotărât ca să cercetez după urma banilor donați de noi susnumiții. M'am adresat dlui notar N. Henț. D sa 'mi-a zis că își aduce foarte bine aminte de tot lucrul, și știe că sunt depuși la bancă și libelul se păstrează în casa comunei, dar' nu sub numele de fundațiunea Andreiu Șaguna. În privința aceasta m'au învitat să întreb pe cassarul comunal N. Roman d sa tot așa mi a spus ca și dl notar; dela primărie m'am îndreptat către bancă, aici întreb pe dl cassar Iordachie Roșca, d sa tot acel răspuns mi-l dă ca și cei de sus, iar' dl Hociotă funcționar de bancă cu bunătate după esplicările ce le-am dat, îmi caută în registre și găsește următoarele:

6/18 Decemvrie 1887 adunați dela pompieri și depuși în 27/4 1891 26 florini, adică 52 coroane, și azi capital de 103 coroane și 36 bani. Care va să zică am dat de urma banilor donați de noi, dar' nu puși cu numele și spre scopul indicat și hotărât de noi fundatorii.

După cât se vede din cele scrise până aci, acei 26 florini donați de noi de vre-o câteva persoane, pentru punerea de bază a »Fundațiunii Andreiu Șaguna pentru ajutorarea săracilor din

Seliște» sînt puși la bancă sub un nume fals și fără nici un scop. Din acest motiv rog pe dl N. Henț ca fondator, ca inițiatorul acestei frumoase fundațiuni, și pe toți d-nii ceialalți fondatori sus pomeniți, cum și pe întreaga inteligență Selișteană, să stăruiască ca suma depunerii de 26 fl. azi 103 coroane și 36 bani găsiți puși la bancă și destinați de noi pentru ca să poarte marile nume de »Fundațiunea Andreiu Șaguna pentru ajutorarea săracilor din Seliște, să facă un libel cu acest nume și totodată să se facă mențiune și despre fondatori.

Noi atunci am donat acești bani ca oameni particulari, ca buni creștini, dar' nici decum ca pompieri. Și greșală au comis acela, care a depus banii la bancă ca »adunați dela pompieri» și fără nici un titlu și fără nici un scop. Aceasta fundațiune de binefacere nu are nimic a face cu »Reuniunea pompierilor» și fondul ei se va administra și manipula pe viitor nu de pompieri, ci de autoritatea bisericească din comuna noastră Seliște.

Pentru ca aceasta fundațiune să facă progrese mari și repezi, ar fi de dorit ca toate fondurile săracilor dacă vor exista să se contopească în aceasta fundațiune susnumită, deasemenea preoții, învățătorii și alți oameni cu trecere să sfătuiască poporul, ca la toate ocaziunile se dea câte ceva pentru aceasta fundațiune, la morți după cum e obiceiul cu banii ertărei, comuna, banca, precum și oamenii particulari la diferite ocaziuni ar putea da câte ceva în tot anul; avem atâtea reuniuni, toate când dau petreceri, ar putea rupe câte ceva din venitele curate și să dea acestei fundațiuni a săracilor, care are scopul cel mai uman și cel mai salutar și poartă numele marelui Andreiu, binefăcătorului nostru al Seliștenilor, și așa spre mărirea lui D-zeu și lauda noastră vom putea fi în plăcuta pozițiune de-a ajuta cât de curînd pe săracii noștri, respective vom putea întreține asilul săracilor, cel mai de lipsă adăpost al lor, care e pe cale de a se înființa în comuna noastră Seliște.

Nicolae Molsin.

Să ne îngrijim de creșterea copiilor.

Abia se vor mai afla comune de acelea unde raze de lumină să nu fi pătruns, abia se vor mai afla astfel de sate în țeara noastră, unde să nu fie școale, unde tinerele mlădiță să adăpostesc spre a suga sucul dulce al științei, precum suga albina dulceața din potirul floricelei.

Pe când scriu acestea șire, pe atunci se deschid aproape pretotindenea ușile școalelor noastre dela sate de-a primii în ele pe tinerele surcele și a-le îmbrătoșa, precum îmbrătoșază păsărica puii sub aripile ei.

Cu aceasta ocaziune nu voesc a trece cu vederea și a nu-mi permite ca după modestele mele puteri să dau unele povești părinților în ce privește creșterea copiilor. Dorința mea este de a-le trezi conștiința, și voiu a-i convinge, că fructul ostenelei lor nu va fi dulce ca mierea, ci amar ca veninul, dacă nu se vor îngriji cu mai multă băgare de seamă de creșterea fiilor lor.

Este știut, că dintră toate creațiunile lui D-zeu de pe fața pământului, nici una nu vine pe lume în stare așa debilă ca omul. Pe când animalele conduse fiind de instinct se desvoaltă și își caută nutreământul, pe atunci omul a cărui minte e nedesvoltată, este avisat la ajutorul altuia. Dumnezeu însă, carele s'a îngrijit și se îngrijește de toate creațiunile sale, cu atât mai vîrtos s'a îngrijit de om, carele este făcut după tipul și asemănarea sa, pentru aceea a dat omului părinții dotați cu minte, însărcinându-i totodată cu stînta datorință de a se îngriji de creșterea pruncilor, care este cea mai scumpă datorie ce o au în aceasta lume.

Și oare ce vor ști răspunde înaintea tronului D-zeesc acei părinți, a căror fii din vina lor (din lipsa de creștere) au devenit tîmpiți la minte, destrăbelați, lenesi, certăreți, mincinoși, beutori, cealți, caprețioși, nesățioși, iubitori de lux, prădători, fricoși, slabi și neîndurători față de cei lipsiți? Și oare-ce folos vor avea acei părinți de toate bunătățile acestei lumi, dacă își vor vedea odraslele lor în nefericire și înzestrați cu sus amintitele scăderi? Toate aceste rele vin asupra acelor părinți, cari nu știu cum să se poarte înaintea copiilor, nu știu ce să le permită și ce să nu le permită sau cu un cuvînt, nu știu cum să tracteze cu ei.

Vedem pretotindenea băeți, cari nu-și iubesc părinții, ba îi sudue și blastemă, și aceasta o fac din cauză, că nu le-au dat creștere bună, ba cei mai mulți se poartă foarte dur și brutal ca pruncii lor, de unde provine că acei prunci devin fricoși, slabi și mincinoși.

Și ca să pot documenta și întări aceasta, îmi permit a reproduce din »Icoana creșterii rele» următorul exemplu:

»Mărița cea mică mersese în grădina tatălui său. Acolo era plin de flori. Ce să facă băețica de bucurie! Uită-te, ce de flori frumoase, strigă ea în nevinovăția sa. De aici o să-mi umplu poala și să leg și mamii un buchet. De loc se pune pe genunchi și începe a rupe, până ce-și umple poala, după aceea se trage sub un măr și-și lega buchetul.

Eată-l, zice băețica, acum voiu să mă duc curînd la mama și să-l dau. Doamne cum se va bucura și cum mă va mai săruta!

Ca să poată face mame-sa și mai mare bucurie, se trasă încet în bucătărie, luă un taler de porțolan, și punând pe acela buchetul, începu a sări cu el pe scară la mamăsa.

Dar din nenorocire, lunecându-i piciorul, căzu, și talerul de porțolan sări în mii de bucăți pe trepte în jos, ear' buchetul la câțiva pași de ea. Mamă-sa, care auzi acel sunet, sări de loc să vadă, ce s'a întâmplat. Ce era mai firesc de cât, că văzînd bucățile de porțolan, se se ducă în dîrăpt și să aducă o veargă bună. Aceasta nici că a lipsit. Ci fără a întreba pe fetiță despre ceea ce a vrut să facă cu talerul, începu a o creșta și pe o parte și pe alta. Sărmana copilă de spaima căderii, de trica talerului și de groaza nulei, îngălbinișă toată, nici că putea grăi alt ceva, decât mamă dragă, mamă dragă! Dar' cu toate acestea nu isprăvi nimic. Tu javră! striga întăritata mamă, tu să frîngi un taler așa frumos de porțolan! și mai dedea câteva nuele.

Maria văzînd că i-se face atîta nedreptate, apucă o ură asupra mamă-sii. Mult timp nici nu se putea uita la ea și de aici înainte nu-i mai veni în gînd a lega mamă-sii buchet de flori.

De aicea se poate vedea cum Mărița cea mică mai înainte avea mare iubire față de mamă-sa, dar' prin purtarea ei brutală a câștigat ură și disgust din partea ficei sale.

Astfel vedem pretotindenea copii, cari odinioară erau buni și nestricăți, dar' din lipsa de creștere au devenit niște oameni desfrânați, nedisciplinați, ba chiar și șarlatani și criminali, sau mai bine zis sarcine grele atât familiei cât și societății.

Mulți părinți sînt de părerea aceea, că dîndu-și copii la școală vor deveni buni și sirguincioși. E drept, că școala are chemarea ca să dea tineretului creștere bună și învățatură de lipsă, pentru de a putea pași în viață, însă aceea puțin va folosi la pruncii acelor parinți, cari grijesc de ei numai de silă, numai pentru-că D-zeu i-a dat, dar' încă și mai puțin va folosi școala la acei prunci, cari aud pe părinții lor certându-se, injurînd, vorbind pe unii și alții de rău, vorbind cuvinte necuviincioase și mințind etc.

De acestea scăderi bășbăe în multe părți societatea noastră, apoi totuși ne mirăm cât de încet înaintăm și ne civilisăm. Să nu creadă nimenea că școala e vina — nu — ci lipsa de creștere din partea părinților.

Dee D-zeu, ca acestea cuvinte scrise de mine să se înrădăcineze în sufletul părinților și precum când soarele răsare, micuțele stele dispar de pe orison, așa să dispară din inima fiecărui părinte adevărat tot ce e rău și neplăcut înaintea lui Dumnezeu, cât și înaintea oamenilor, și să se întipărească în inima lor tot ce e bun și e frumos, îngrijindu-se de creșterea copiilor, căci de la ei atîrnă, ca din odraslele lor să devină nește oameni buni, onești, iubitori de adevăr, de vîrtute și religioși, apoi astfel deveniți vor putea fi de folos neamului lor.

Michail Tatar, inv.

Biblioteca ieftină.

Cea mai ieftină bibliotecă este »Biblioteca »Foi Poporului«, din care au apărut până acum următorii 6 nr., de cuprins variat și întocmiți anume pentru trebuințele poporului nostru, anume:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de V. Alexandri 20 bani

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culesse de Nicolae Regman. 20 bani.

Nr. 3. Din lumea poveștilor. Găsitul, poveste de Emil V. Degan. Punga cu noroc și căciula fermecată, poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan și Craiul Mateiaș și bătrînul plugar, anecdotă de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 4. Pomăritul. (Sfaturi în formă de dialog), de Iustin Sohorca, învățător. 20 bani.

Nr. 5. Din trecutul omenimii. Ulisse regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 6. Ris și veselie. (Anecdote și glume.) 20 bani.

Nr. 7. În pregătire.

Fiecare nr. costă 20 bani, toate la oaltă 1 cor. 20 bani.

Cine vrea să-și facă cu spese puține și pe nesimțite o frumoasă bibliotecă, să-și procure aceste broșuri și cele ce vor urma. Bani să pot trimite de odată cu abonamentul la foaie.

PARTEA ECONOMICĂ.

Ogoarele de toamnă.

Nu e tocmai așa de mult, de când aici pe la noi se ara încă cu plugurile cele de lemn. Arăturile făcute cu plugurile acestea au fost atât de rele, brazdele au fost răsturnate atât de neregulat, ear' gresurile erau așa de dese și mari, încât buruenile numai răsăreau după astfel de arături.

Economii mai bătrâni își vor fi aducând încă aminte de sigur, cum primăvara trebuiau să iese toți căsenii cu mic cu mare la plivitul holdelor, căci la din contră nu era modru de a le pute secera cu secerea de mână, așa creșteau de mari și dese polomidele cu ghimpi, precum și alte burueni stricacioase holdelor.

Chiar și astăzi după plugurile de fer, cu cari se poate ara mai bine și mai întocmit, buruenile tot nu s'au pierdut cu desăvârșire de prin holde. Causa de căpetenie este aceea, că la ogor încă tot nu se fac arături destul de afunde.

Dar' economii de astăzi nu mai plivesc atâta la holde, ca cei de pe timpul plugurilor de lemn, pentru-că astăzi cu ajutorul ciururilor și al trierelor mai perfecționate, se poate alege mai bine sămânța buruenilor, ca cum se făcea atunci cu ciurele cele simple de mână, făcute din piele de porc.

Ce e drept, că cu plugurile de fer s'ar pute face, cu deosebire la ogoarele cele de toamnă și vară niște arături mai afunde, dar' unii din economii nostri, după cum am zis și mai sus, se cam feresc de arăturile prea afunde sub pretext, că acelea ar fi stricacioase sămănăturilor. S'a constatat însă, că unii ca aceia sînt în rătăcire, de oare ce și pătura cea moartă, dacă stă timp mai îndelungat în atingere cu aerul, căldura, frigul și umezeala devine roditoare.

Urmarea ogoarelor superficiale este aceea, că prin arătură pământul nu se desfundă la o afunzime recerută; că

pătura roditoare se tot sleiește și slăbește din an în an, în urma culesurilor; că buruenile apar într'un număr mai mare prin holde, că rădăcinile sămănăturilor nu afiă pământ destul lucrat, unde se se poate întinde cu rădăcinile lor, din care causă pătimesc apoi atât pe timpul de secetă, cât și pe timpul ploilor mai îndelungate, fiindcă apa de prisos nu-și poate afla loc de scurgere ș. a.

Ca se vadă și economii nostri, ce cugetă economiștii nostri învățați de prin alte țeri despre ogoarele afunde, lăsăm se urmeze aci pe scurt părerea dlui Bognet din Anglia, publicată acum mai de curând. Eată ce zice acest învățat în privința aceasta:

»Grosimea pământurilor arătoare în Anglia nu este decât cam de 15 cm. sau de o jumătate de urmă de grosime; adevărat pământul l'am pute asemăna în cazul acesta cu un burete de sters de o grosime de 15 cm. Dacă arătura este prea puțin afundă, când plouă iarna mult, sămănăturile sufer de umezeală, ear' vara de secetă«.

»Este constatat, că pământurile de o culoare mai roșcată, lucrate mai afund ar deveni sterpe. Dar' în acest cas se zice, că cu cât pământul este mai afund desfundat, cu atât el este mai umed și adevărul este astăzi bine cunoscut, fiindcă pământurile neaerisate sînt colorate cu fer puțin asudat. Dar' ales la suprafață, aceasta rugină devine puțin câte puțin bogată în oxigen (gas de viață), cu alte cuvinte rugină se transformează în abureală de fer. Chiar și sămănțele, ca se poate respira, au trebuință de oxigen«.

»Urmarea este că pământul își schimbă culoarea prin arături sau alte lucrări, și arăturile nu trebuie adăncite decât puțin câte puțin, adevărat din doi în doi ani. Dar' în schimb trebuie ca locul sămănat cu plante de săpă, să se sape de două-ori și chiar și de trei-ori, dacă se poate«.

Scriitorul acestor rënduri încă a avut mai de multe ori prilej de a se convinge în persoană despre valoarea arăturilor afunde și a ogoarelor de toamnă chiar și aici în Scoreiu la fața

locului, unde erarul dispune de o proprietate mai mare de pământ comasat: arătură și fenaș, care nu e tocmai de parte de comună.

Pământul acesta domenial, înainte de comasare, consta mai cu seamă din bălți mocirloase concrescute cu trestie, papură, răchite și alte plante de apă. Indată însă ce a devenit proprietatea erarului (statului) s'a apucat inginerul și a tăiat mai multe canale către Olt pentru scargerea apei, apoi au adus niște pluguri de fer mai tari și au început a ara pământul cu câte 2—3 părechi de boi de cei mari, prin cele trestii, răchite și gropi, făcând niște arături mai până în genunchi de afunde. Arăturile acestea au fost făcute pe toamnă și apoi au fost lăsate în starea aceasta până în primăvara următoare, când au fost cultivate cucuruz de către locuitorii de aici, cari atunci țineau pământul numit cu arândă.

La început cei mai mulți credeau că cucuruzul cultivat în pământul numit nu va produce mai nimic. Marele-au fost însă mirarea, când au văzut dezvoltându-se în decursul verii un cucuruz așa de mare și puternic, încât călare se fi intrat prin el și la câțiva pași nu te mai vedeai, ear' pe toamnă economii așa au avut un cules de bogat încât nici chiar cei mai bătrâni, nu-și aduceau aminte, se mai fie avut cineva un asemenea cules.

Cu ocaziunea prelegerilor mele economice, pe cari acum de câțiva ani le-am ținut regulat în decursul lunilor de iarnă în cercul acesta, am revenit asupra celor văzute la erar, cu privire la ogoarele de toamnă și arăturile mai afunde și am stărut pe lângă economii nostri, ca se cerce și ei întocmai, ear' de cumva câte unul singur nu ar fi în stare se o facă aceasta, atunci se se împreune câte doi laolaltă, ca astfel »cu puteri unite« se poate duce lucrul la îndeplinire.

Dar' erarul nu se mulțumește numai cu arăturile de toamnă, ci mai face din când în când în pământurile mai sterpe, chiar și anumite arături de desfundare, cu ajutorul unor pluguri cu două brazde, dintre cari una merge

VESELIA.

Foia glumească a »Foi Poporului«.

Ungurul și prorocul Ilie.

Ilie prorocul mare
Ce-l ținem noi sərbătoare
Colo vara prin August
Când sînt vijelii de-a rost
Vânturi mari și vremuri grele
Încât toți să tem de ele;
Ș'acești vremuri furtunoase
Vremuri grele și ploioase
Cum crede poporul tot
Le face Ilie-proroc
Și când cad pe ziua sa
Își descarcă mânia
Făcând pagube la fân
În bucate sau în in.
Pentru cei cari au lucrat
Și ziua lui n'au sərbat
O istorie de a sa
Ni-o spun unii așa:

În ziua lui prăznuită
Numai de român cinstită,
C'un ungur la adunat
S'a întemplat un cas ciudat:
Cum ungurul aduna
Și ziua lui n'o sërba,
El trimite un vînt cumplit
Care fînu i-a încălcit,
Duce-l vîntul și împrăstie
Duce-l duce pe pustie,
Nu cel de azi adunat
Făr' tot fînu lui curat
Și ungurul spăriat
I-să roagă de iertare
La proroc Ilie mare
Zicând tare supărat:
Oh! Ilia bun barbat
Lase, hagyja a szénat
Nu duce tot, che uitat
Nu pus semn tu se aflat
C'ala eri am adunat.

Chimu.

Poesii populare.

Din Maier.

Culesă de Grigore Tofan june.

Pasere de pe cetate
Spunei mândrii sănătate
De n'are drăguș să-și cate,
Căci de mine n'are parte.
N'are parte că's departe.
Îs departe cu locu
Nu-i pot trage cu ochiu.
Îs departe cu casa
Nu-i pot trage cu geana.

Nu gânde mândră gânde
Că sunt floare de pe rât
Ție de ciufuluiit.
Căci sunt fir de grâu curat
La ori-ce fată sunt drag.

Mălaiul cu trei zloți buni
Toată hâda-i cu păuni
Mălaiu-i cu cinci coroane
Toate hădele-s cu coarne

Înainte și taie brazda ca de o palmă, pe care o răstoarnă în a doua brazdă, care scoate pământul până la o urmă de afund.

Am fost informat că arăturile numite se fac mai cu scamă pentru cultura plantelor de nutreț, dintre cari unele străbat cu rădăcinile lor până la un metru de afund prin pământ. Din acestea m'am convins apoi, că domeniul erarial precum și alți economi mari de pământ, cari lucră astfel, trebuie să aibă și sămănături mai bune și mai alese ca economii noștri, de oare ce aceia lucră mai rațional, sau mai cu cap, cum se mai zice în ziua de astăzi.

Deși cei mai mulți din economii noștri nu pot lucra pământul în modul arătat din lipsa mijloacelor, totuși ogoarele de toamnă, pentru anumite sămănături de primăvară, le pot face și ei. Facerea acestora se recere nu numai ca să se scape de buruienile de printre sămănături, ci chiar ca să poată stringe roduri mai îmbelșugate, ca cum o ar pute face aceasta numai pe lângă o singură arătură făcută primăvara.

Ioan Georgeson.

Hainele scumpe ne sărăcesc.

Dialog între țerănele: Ana și Ileana Maria,
Compus de Maria din Cmple.

(Urmare.)

Ana: D'apoi ori cine numai după starea lui să se îmbrace, nu almintrenea.

Maria: (tristă.) Da, după starea lui la amaru, că după cum ved de o vreme încoace chiar nebunesc de tot muerile noastre.

Ana: (mirată.) Pentru ce nebunesc?

Maria: Pentru ce? Da oare pentru ce mă întreb? Uită-te numai bine la tine și apoi nu mă întreba!

Ana: (uitându-se la hainele ei.) Apoi de ce să mă uit io la mine, că eu n'am haine de mătăasă.

Maria: Nu-s de mătăasă și totuși is scumpe și nu's de tine.

Ana: (mănioasă.) De ce să nu fie de mine?

Știi tu mândră cum erai
Când cu mine te iubeai
Cum umblai din mână 'n mână
Ca cârligu la fântână
Dar de când iubești pe altu
Nu te joacă nice dracu.

Frunză verde de cicoare
Ce te ții mândră-asa mare
Că nu ești ruptă din soare
Și din soare de ai fi ruptă
Mie tot îmi ești urită.
Nu gândi mândr' că-mi placi
Că numai păcate-ți faci,
Că tu și de mi-ai plăcea
Tu nu iești de sama mea.

Fruză verde de pe rêt
Nici de asta n'am gândit...
Cine m'o ciufuluit?
Rădăcina dintre cepe
Vai-și hâda dintre fete.
Rădăcina dintre flori
Și hâda dintre ficiori.

Maria: (Apropiindu-se de ea o prinde de mâneca lecrului*) Dapoi asta-i de tine și rochia asta cu tođori ca bezerii porcului.

Ana: (Să trage mănioasă.) Ce grije ai d-ta că eu am haine domnești, că dintr'al meu le-am făcut, știu că nu mi a dat nime bani.

Maria: Ei nu ți'o dat la amaru t'eu, da de unde ai și tu atâța bani ca să-ți faci vigană, că doară cartonu ala li pe bani și apoi ai mai plătit și pentru făcutul lor, că știu că nu le-ai făcut tu, că tu nu le știi face.

Ana: Nu și nici nu îmi bat capul cu de aceste, că doară s'unt în sat destule saboiță, care fac bucuros.

Maria: (oftând.) S'unt saboițe da la elea le trebuie bani, fărină și slănină.

Ana: (răstită.) Trebuie dară, că și ele ar trăi.

Maria: Ar trăi! S'eracă Ană ce minte ai tu. Trăiască! Dar' lucre și ele la câmp ca noi și asude pe frunte dacă vreau să trăiască, da nu din sudoarea voastră, voi lucrați la soare, ele șed la răcoare și rid bine de voi, că vă dați lor crețarușii.

Ana: Ce să dăm, dacă așa ne e portul.

Maria: Așa vi portul? Dapoi mie și la altele de vârsta mea, de ce nu mi așa portul, că doară și noi tot de un neam cu voi s'ntem.

Ana: D'apoi bine. D-ța și altele de sama d tale s'unteți din vremile de demult, apoi atunci erau oamenii mai proști nu ca acum.

Maria: Mai proști (aprinșă.) Ba mai cu minte ca amu, că nu-și băga grumazul în lați pentru pođoabe. Da nici nu să pomeneau atâtea riză de rochii la toate amăritele de copile ca acum. Acum pe ori ce copilă o'îmbracă în vigană, de gândești că-i una din comedie.

(Va urma.)

Vorbirea de deschidere.

(Urmare.)

Atacurile contra »Asociațiunii« se repetează an de an. Dacă până acum nu s'a dat răspunsul trebuincios, eu nu pot să tac.

Să nu se poată zice că: »Am trecut în grabă, chiar ut videatur aliquid fecisse«, — dați-mi voie să mă ocup ex thesi și din fundament cu această chestie spinoasă.

Esemele le împrumut de la alte națiuni, cu mai multă rutină și experiență, de cum suntem noi pe acest teren.

Vice-presidentul Academiei magiare, Iuliu Kautz, în ședința festivă ținută în 16 Maiu a. c. în prezența ministrilor și a unui public numeros și distins, a prezentat un bilanț nu se poate mai necruțator despre decadența pe terenul științific, spunând că: »Rassei magiare li lipsește interesul pentru știință«.

Ear' în 11 Iunie a. c. Liga culturală germană din Austria (Schulverein) pentru ajutorarea școalelor periclitare

*) Talia făcută după forma cum poartă doamnele și pe care s'au îndatinat de a o purta țerănele noastre în multe părți

de Slavi*) știa serbat jubileul existenței sale de 25 de ani, la care au luat parte numeroși delegați din toate cetățile mai însemnate din Germania.

Liga a spesat până acum zece milioane de coroane pentru întemeierea și ajutorarea școalelor. A fost ușor să aducă aceasta jertfă, pentru-că Germania, fratele mai mare, o ajută, precum se și cuvine să l ajuti pe fratele mai mic. Pe noi nime nu ne ajută, nici cei-ce datori sunt să o facă.

»Asociațiunea« vegetează din cotisațiuni. Liga germană are un venit anual de o jumătate de milion coroane. Fondul jubilar e de 300'000 coroane. Cu toate acestea, ca să nu rămână un singur german austriac care nu s'ar înscrie membru la Ligă, s'au rostit cuvinte aspre la adresa acelor: »cari încă n'au trecut în tabăra muncitorilor naționali, căci mai sunt localități unde spiritul de jertfă, cea mai mai înaltă expresie a nobilului entusiasm, încă nu s'a trezit« — zice apelul ligei, apoi și-au dat parola, ca în loc de: »Bună ziua!« — să se salute cu cu întrebarea: »Ce ai dat la fondul jubilar?«

Astfel ar fi trebuit să facem și noi din capul locului, îndată ce am băgat de seamă, că majoritatea inteligenței române stă ticnită și nepăsătoare la o parte, privind, cum o samă de bărbați jertfesc pe toate terenele culturale și filantropice: timp, lucru gratuit, și bani.

Dacă însuflețirea, cu care noi, generațiunea bătrână, am îmbrățișat și spriginim Asociațiunea dela întemeierea ei, ar fi ținut până în ziua de azi, ar fi trebuit să fie de mult întreagă inteligența, adevă cărturarii, sub stindardul Asociațiunei.

Insuflețire, despre care savantul president al Asociațiunii Cipartu, în adunarea generală ținută aici în Sibiiu în 27 August 1881 a zis:

»Asociațiunea nu e fătul unui om, ci aceea a fost proiectată și instituită prin zelul, stăruința și patriotismul general al tuturor bărbaților de inimă și devotament«.

Și că lipsește nu numai zelul, stăruința și patriotismul general, dar și simțul de datorință națională, la majoritatea dintre inteligența română, cea mai eclatantă dovadă sunt următoarele date statistice autentice, constatate cu 1-a Iulie 1905.

Avem în Ardeal și Ungaria la ambele biserici naționale:

1. 3349 preoți. Dintre aceștia membri la Asociațiune sunt 334, a zecea parte: 4 fundatori, 30 pe vieță și 300 ordinari.

2. Avem 185 protopopi. Membri la Asociațiune sunt numai 91, anume: 4 fundatori, 7 pe vieță și 80 ordinari.

3. Avem 48 vicari, canonici și asesori consistoriali. Membri la Asociațiune sunt numai 30, anume: 4 fundatori, 5 pe viață și 21 ordinari.

*) Cehii — zice F. Loyer în »Altdeutsche Blätter« — contribuie sute de mii, an de an pe scopuri naționale, și nu e un singur ziler sărac, care n'ar plăti bucuros cele două coroane pe an, pentru susținerea școalelor cehe.

4. Avem 7 archierei. Membri sunt însă numai șase, anume: 4 fondatori și doi pe vieață.
5. Avem 122 profesori. Membri la Asociațiune sunt 76, anume 1 fondator, 7 pe vieață și 68 ordinari.
6. Avem învățători la școlile populare 4392. Membri la Asociațiune sunt 59, anume 1 pe vieață, 58 ordinari.
7. Avem avocați 276 și 150 candidați de avocați, total 246 Membri la Asociațiune sunt 178, anume: 19 fondatori, 32 pe vieață, și 127 ordinari.
8. Avem 110 bănci românești. Membri la Asociațiune sunt 45, anume: 7 fondatori, 15 pe vieață și 23 ordinari.
9. Funcționari la bancă avem 460. Membri la Asociațiune sunt 77, anume 8 pe vieață și 69 ordinari.
10. Parochii sunt 2402. Membri la Asociațiune sunt 22, anume: 1 fondator, 4 pe vieață și 17 ordinari.
11. Medici români sunt 110. Membri la Asociațiune sunt 55, anume un fondator, 8 pe vieață și 46 ordinari.
12. Notari publici români sunt 7. Membri la Asociațiune sunt 3, anume 2 pe vieață și 1 ordinar.
13. Ziare române sunt 24, cu 41 redactori și proprietari. Membri sunt 8 ordinari.
14. Oficieri români activi și în pensie sunt 220. Membri sunt 17, anume 3 fondatori, 3 pe vieață și 11 ordinari.
15. Comune politice sunt membri 56, anume 16 fondatori, 39 pe vieață și 1 ordinar.
16. Funcționari la justiție sunt membri la Asociațiune 16, anume 1 fondator, 8 pe vieață și 7 ordinari.
17. Funcționari la administrație sunt 26 membri la Asociațiune, anume 2 fondatori, 4 pe vieață și 20 ordinari.
18. Silvicultori sunt membri 9, anume: 1 fondator, 8 ordinari.
19. Funcționari consistoriali sunt membri ordinari 7.
20. Alți funcționari membri 26, anume: 1 fondator, 3 pe vieață și 22 ordinari.
21. Doamne sunt membri 41, anume: 2 fondatori, 6 pe vieață și 33 ordinari.
22. Studenți membrii sânt 2, anume: 1 fondator și 1 pe viață.
23. Notari comunali sânt membri 72, 1 fondator, 5 pe viață și 66 ordinari.
24. Ingineri membri sânt 6, anume 1 fondator, 5 ordinari.
25. Privati sânt membri 25, anume: 5 pe viață, 20 ordinari.
26. Proprietari sânt membri 122, anume: 13 fondatori, 41 pe viață, și 68 ordinari.
27. Neguțatori sânt membri 37, anume: 4 pe viață, 33 ordinari.
28. Meseriași sânt membri 17 ordinari.
29. Corporațiuni sânt membri 13, anume 2 fondatori, 4 pe viață și 7 ordinari.

Membri în direcțiunea băncilor românești sânt 700, nefiind însă cu acest titlu întregistrați, n'am putut afla, câți sânt membri la Asociațiune. Cred că mulți trag tantieme fără de a contribui și pentru Asociațiune ceva.

Sic non itur ad astra!

Care va șe zică: trei milioane de Români, cari după originea, poziția geografică, valoarea numerică și virtuțile lor militare și cetățenești sânt chemați a ocupa un loc de onoare în concertul popoarelor, pe acest pământ sfânt, udat de sângele și de lacrimile străbunilor, au la cea mai veche și mai importantă instituțiune culturală-națională numai 1475 membri, ear' preste 8000, cari datori ar fi să spriginească Asociațiunea, nu contribue nimic. Și este știut, că sânt datorințe cari nu sânt prevăzute în codicile civil și criminal, dar' le prevede codicele moral, care obligă cu atât mai mult. Afară de categoriile amintite, mai avem o categorie: membri ajutători, cu taxă de 2 cor. la an. Aceștia sânt afară de vre-o câțiva preoți și învățători, toți țărani: cu totul 285 inși.

Câți funcționari de staț, ingineri, proprietari, comercianți, meseriași și alți privați sânt peste tot, cari ar pute contribui? — n'am putut afla. La comune politice și bisericesti n'am reflectat. La țărani tocmai nu. Aceștia sânt storși de multele dări, aruncuri și alte necazuri.

Cu toate aceste înțeleptul și inteligentul nostru țeran, unde vede că domni de român premerg cu bune exemple, contribue bucuros.

Domnilor români, cari până acum au stat departe de noi, le punem la inimă: se creadă în puterea de viață a neamului românesc, și se nu uite că: »Românului numai Românul îi poate ajuta«.

Revin la sfatul dlui *Mocsony*, la care din parte-mi ca întregire a-și mai adauga: Adevărată zi epocală va fi aceea, când nu vom mai ave analfabeți, sau cel puțin nu mulți.

Să dăm carte în mâna țeranului nostru talentat și doritor de carte, ca să-și cunoască drepturile și datorințele sale, valoarea sa. Atunci nu va mai pute fi exploatat ca o vacă bună de muls.

Să-l iubim pe țeran, dacă vrem ca și el să ne iubească, mai ales noi Români suntem datori, pentru-că mai toți am crescut cu prescurea țeranului și ne susținem din sudoarea lui. Apoi tot cu ce ne putem mândri, dela el avem. Țeranul ne-a păstrat limba, legea, portul, doina, renumele de viteaz, datinile și tot ce poartă caracter românesc.

În ziua de azi națiuni domnitoare, cu puternică aristocrație, mărturisesc, că adevărata bază a statelor e puterea ce residă în țărănime.

Scriitorii maghiari, acum după 391 de ani constată, că marea nefericire, catastrofa dela Mohács, care aruncase țeara pe 100 de ani sub jugul turcesc, a fost înstrăinarea țeranilor de către domni. De față au fost pe câmpul de bătălie: Regele, primatale țerii, doi arhiepiscopi, 5 episcopi, supremul

jude al țerii, înalta aristocrație, dar' cu toții au perit pe câmpul de luptă cu alți 24.000 ostași. De ce?! Pentru-că inima țeranilor n'a fost cu »domni«. Aceștia 12 ani mai nainte, în dieta din 19 Noemvrie 1514 aruncaseră țărănimea în robie.

»Historia est vitae magistra«.

(Va urma.)

SAREA.

(Urmare și fine.)

Sarea care servește la trebuințele noastre se scoate sau de-a dreptul din pământ sau, în locurile unde nu se găsește în pământ, din apa mărilor și izvoarelor sărate.

În pământ se găsește câte odată, foarte curată sub formă de stânci, așa că se poate întrebuința de-a dreptul în consumațiune, precum este sarea din munții Carpați, care se scoate din ocnele de la Târgul-Ocnei (Bačău), Doftana și Slănic (Prahova), Ocnele-mari (R.-Vâlcea) care sânt proprietatea statului și produc atât de multă sare, în cât mai avem de vândut și la alte țări ca Serbia, Bulgaria, Rusia. Asemenea în Vrancea (Putna) se mai află încă o ocnă de sare exploatată numai de moșnenii din localitate. Se mai găsesc ocne renumite de sare curată la Wieliczka și Bohmia (Polonia), Stassfeth (Prusia), în Transilvania la Cordova în Catalonia (Spania), în Stiria, Tirol etc.

Când sarea se găsește descoperită la suprafața pământului în grămezi mari în formă de munți, atunci se exploatează ca și carierele de peatră sub cerul liber. Acest soi de extracțiune a sării este cel mai ușor și cel mai puțin costisitor. În Spania la Cordova se găsesc vast-tele de mine, cari sânt exploatate sub cerul liber, fiind-că pătura de sare se găsește numai la câțiva metri în pământ.

Altă dată sarea se găsește curată, în straturi de grosimi mari, însă sub pământ, acoperită de pături pămâtoase groase; atunci pentru a o scoate se sapă gropi sau un soi de galerii, cari pleacă de la suprafața pământului și se scoboară încetul cu încetul până la stânca de sare. Ocna comunică cu suprafața pământului prin un canal, în care se mișcă un soi de vagonete mânate cu vaporii cu care se scot dropii de sare și lucrătorii din ocnă.

Cele mai însemnate mine de sare sânt cele dela Wieliczka din Polonia, care se exploatează de vr'o 600 de ani și cu o adâncime de peste 400 metri de la suprafața pământului.

În acele mine lucrătorii și-au făcut case de locuit, prăvălii, biserici, cu alte cuvinte și-au făcut un adevărat oraș.

În unele localități sarea se găsește sub pământ, însă amestecată cu materii streine, ca argilă, gips și altele, așa că nu se poate întrebuința de-a dreptul în alimentațiune, ci trebuie mai întâiu să fie prefăcută în sare curată prin topire în apă și evaporare.

În ast-fel de casuri sarea se extrage în modul următor: se sapă în pământ fântână adâncă până la mina de sare; în mijlocul fântânei se așează un tub de spijă găurit la capătul de jos. În locul rămas între perețele fântânei și al tubului se aduce apă dintr-un izvor din apropiere. Aceasta apă topește sarea din stânca în care se găsește amestecată cu celelalte materii streine, și se ridică prin interiorul tubului până aproape de suprafața pământului, de unde se scoate cu pompa. Apoi aceasta apă sărată se ridică într-un sghiab, ce se află așezat de-asupra unei grămezi

de spini sau crăci de arbori peste care se scurge. Sub arșița soarelui și suflarea vântului o parte din apă se evaporază, iar altă parte cade într'un basm de scânduri, ce se află dedesubtul spinilor. Din basm apa sărată se pune în căldări mari și prin încălzire se evaporază, lăsând sarea numai, care se dă în consumațiune.

În unele țări unde nu se găsesc ocne bogate în sare și cari sânt așezate pe lângă mări și oceane, precum sânt cele de pe țărmul oceanului Atlantic, a mării Mediterane și a mării Negre, cea mai mare parte din sarea care se consumă, se scoate din apele mărilor cu ajutorul căldurii soarelui. Pentru aceasta se fac pe marginea mării niste șanțuri mai mult largi de cât adânci și bătătorite cu argilă pentru ca să nu treacă apa în pământ. Se lasă apoi să se scurgă într'insul apa de mare, care din cauza căldurii soarelui aburează și rămâne sarea.

Ast-fel se scoate sarea numai vara când este secetă sau când bat vânturi uscate. Când plouă, nu se poate scoate ast-tel sarea, căci șanțurile se umplu cu apă de ploaie.

Gheca.

Găcituri

de
Isidor Dopp.
(Urmare.)

6. Știu un frate și o soră
ei is frați și se nfrățesc
dar' nici când nu se ntălnesc.
(Soarele și luna.)
7. Sara se nase, dimineața mor.
(Stele.)
8. Am în pod o rogojină
plină cu alune.
(Stele.)
9. Am un ciur plin de alune
și în mijloc o nucă.
(Stele și luna.)
10. Am o vacă cu viței și sare
noaptea preste casă.
(Stele și luna.)
11. Ce-i mai lung ea drumurile
și mai lat ea mările,
mai luminos ea luminările
și mai întunecos ea pivnițele.
(Cercul.)
12. Ce fuge, când vine ploaia?
(Norii.)
13. Sus bat dobele
jos curg negurele.
(Durdunul și ploaia.)
14. Strigă bica între hotară
Și s'aude-a noua țeară.
(Durdunul.)
15. Ce-i în mână și-i minciună?
(Vântul.)
16. Picioare n'are și tot umblă,
aripi n'are și tot zboară.
(Vântul.)
17. Ce doarme pe apă
și nu să înecă?
(Umbra.)
19. Ce se naște cu luna și
piere cu soarele?
(Suna.)
19. M'am dus printr'o iarbă mare
și-am perdut inelul cel de aur
luna l'o văzut
soarele l'o ridicat
la stele n' sîn l'o băgat.
(Suna.)

20. În pădure tună
și nu se răsună.
(Ceața.)
21. Ce apă-i mai multă 'n lume?
(Rona.)
22. Ce apă este 'n chip
și fără de năsip?
(Lacrima.)
23. Ce e dulce și pe tier
nu se duce?
(Somnia.)
24. Părinții încă nu s'au născut
și copiii s' în vârful cășii.
(Fumul.)
25. Cine umblă prin sat și nu-l
latră câinii?
(Fumul.)
26. Ce se sue sus fără aripi?
(Fumul.)
27. Ce se sue în pod fără scară?
(Fumul.)
28. Pe valea coțită
merge mirlă 'mbrobodită.
(Fumul.)
29. Capul meu capet nu are
și-i felurit la culoare
toate doamnele îl poartă
și-o fost domnitor odată.
(Cercul.)
30. Cine are șasă picioare
și numai pe patru umblă?
(Călcărețul.)
21. Este un om. Pe cale merge,
pe cale zeboveste; când merge
încet, când fuge,
urechi patru,
ochi patru
unghii douăzeci și patru.
(Capul și călcărețul.)
32. De cându-i n'o fost, nici
nu-i și azi trăește.
(Popa de Țigan.)
33. Sânt doi draci, unul botezat și
altul nebotezat. Cel botezat
te prinde de grumazi, ear' cel
nebotezat te lasă în pace.
(Mureș și călcărețul.)
34. Carul se duce, boii stau.
(Apa.)
35. Mama face pe fată și
fata pe mamă.
(Apa și știața.)
36. Ce mișcă sub lepedeu?
(Apa sub știața.)
(Va urma.)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Sebeșul-inferior.

La apelul făcut de suscrisul cătră creștinii noștri aflători în America, pentru procurarea unui policandru în sf. Biserică din Sebeșul-de-jos, la inițiativa d-lor Ioan Zăreștea, Adam Roman, Toma Jos. Popa, Victor Durdun et. cors. s'a colectat dela următorii credincioși o sumă de 247 cor.; și anume:

Dela Danil Roman 11 cor.; Victor Durdun; Toma Josif, Popa Josif Bera câte 10 cor.; Nicolae Jos. Cost. Roman George Stoica; Vasile Ritivoiu; Toma Dolomeț; Ioan Ionaș, Constantin Roman; Nicolae Popa; Niculae A. Poșa; Ioan Zăreștea; Achim Moldovean; Toma Moldovean; Jordan Măcrean și Vasile Frășie

Ioan câte cor.; 640; Vasile Ritivoiu Nr. 63; Adam Stoica; Iosif Roman; Jos. Flucșă; Nicolae F. P. Roman toți din Sebeșul-de-jos câte cor.; ear Ioan Costiu; Marcu Istrate; din Porcești cor.; 6; Nicolae Turcu 6 cor.; Iosif Nic. Poșa, 5 cor.; Ioan Bera, Iosif I. Roman; Ioan I. Roman; Nicolae Poșa; Iosif Savu Frășie; Vasile Frășie; Iosif Turcu; Iosif Flucșă toți din Sebeșul-de-jos câte 5 cor.; apoi Achim Mija din Biertan 5 cor.; Toma Urzică; Ioan Podorean, George Tatu, Ioan Ionaș, Niculae Ungurean și Vasile Căndea din Sebeșul-de sus câte 2 cor.; Jan N. Micu cor.; 125. Topal Enache (România) cor.; 125. Vasile Ionuș, Ioan Curtean, câte cor.; 110; Toma Urzica, 50 fil. Niculae Pr. Cercel 50 fil.; Iosif N. Poșa 40 fil. și Anghel Ang. Poșa, 20 fil. — Suma totală 247 cor. pentru care s'a și procurat un policandru de toată frumsețea.

Deci în numele comitetului și sinodului parochial am aflat de bine a le aduce și pe aceasta cale mulțumită. Dorindu-le ca bunul Dumnezeu dela carele tot darul și toată darea cea bună este, să-le răsplătească inimi; aceasta faptă nobilă, să-i aducă întregi și sănătoși earși la caminele lor spre bucuria și mulțumirea acelor cari cu mare dor și dragoste îi asteaptă.

Sebeșul-inferior, 16/29 Iulie 1905.

In numele comitetului parochial:

Toma Dolcanu,
par. gr.-or.

*

Din Feldru.

Cu ocasiunea seratei teatralo-muzicale urmată de dans, ce a aranjato inteligența română din Feldru în 13 August a. c. au suprasolvit următorii domni: Gavrilă Scridon prof. Năsăud 7 cor.; Adeodat Corutiu intreprinzător Majer 3 cor.; Ioan Barna inv., Petru Iliesiu cassar și Ioan Rus, comerciant Majer câte 2 cor.; Dr. Andreiu Monda medic cerc. Sângeorzul român, Onisim Rotariu, preot Rebra, Nicolae Mnreșianu inv, Rodna-veche și Sever Mureșianu proprietar Telciu câte 1 cor.; Silviu Coruțiu inv. Majer și Teofil Filipan stud. Năsăud câte 60 fil. Vasiliu Coșbuc, preot Leșiu 40 fil. Au contribuit fără a participa domni: Dr. Leon Scridon protonotar onorar comitatens Bistrița 5 cor.; Dr. Ioan Malaiu advocat, d-șoara Viorica Pop. Radna veche și Leon Piciu conducător de cartea jund.-Năsăud câte 2-cor.; Samson Leonte. inv. Lesiu și Landt Vilhelm Rodna-veche câte 1 cor.; — Primească și pre această cale călduroasese noastre mulțamite.

Din suma de 148 cor.; 60 fil. ce s'au încasat cu aceasta ocașiune, sa spesat 82 cor. 80 fil. ear venitul curat de 65 cor. 80 fil.; sa administrat fondului scol. conf. a comunei Feldru.

Feldru la 26 August 1905.

Comitetul aranjator.

CRONICĂ.

Residența părechei moștenitoare române. Regele Carol al României va aduce cu prilejul jubileului de 40 ani a domniei sale la cunoștința poporului român, că vechea capitală a Moldovei, orașul Iași, va fi de acum înainte reședința părechei moștenitoare române. Prințul Ferdinand și princessa Maria vor petrece an de an cel puțin timp de 8 săptămâni în Iași.

*

Doctori în agricultură. Școala superioară de agricultură din Viena a fost investită din partea guvernului cu dreptul de a promova și a da diplome de doctori tinerilor, cari și-au făcut cu succes bun studiile la acea școală.

*

Cununie. Ioan Bochiș și soția Maria Ciurilean, preot gr.-cat. în Borșia și Leon Buzdug cu soția Lucreția Pop, preot gr.-or. în Borgo-Joseni vestesc cununia fiilor lor Ioan și Elena, care se va celebra în 17 Septembrie st. n. la 4 ore după amiază în biserica gr.-cat. din Borgo-Bistrița.

Focuri mari. Orășelul Somolnoc (Ungaria nordică) a căzut pradă flăcărilor. Săptămâna trecută au ars 400 de case, din 600 câte are orășelul. Au ars și două biserici, școala și fabrica de țigări. În aceasta din urmă au ars și un jumătate de milion țigări gata. Opt sute de lucrători au rămas fără câștig. În foc au perit și doi oameni. Focul s'a iscat de la o casă, unde ferbeau vinars cu căldărușă și a fost mănât de un vânt puternic.

— În Moinești, un târgușor în Moldova, asemenea a fost un foc mare, care a pustiit o parte a localității. Moineștii este locuit mai cu seamă de Jidovi.

— Joi, în 27 l. c. au ars în Șura-mică (l. Sibiu) 5 șuri, pline cu nutreț și bucate. A ars și o mașină de îmblătit. Focul s'a iscat de la nește copii, cari fumau.

— Luni în ziua de Sântă-Mărie pe la ameză s'a deslănțuit asupra Sibiului și împrejurime o ploaie mare și vreme grea. Trăznetul s'a descărcat în Șelimber, aprinzând o șură, de la care focul s'a mai lăsat încă la două șuri. A ars mult nutreț neasigurat.

— În Reghinul-săsesc a fost — după cum ni se scrie — un foc mare în 8 August c. aprinzându-se din nebagare de seamă bucatele adunate pentru a fi îmblătite. Focul s'a răspândit foarte repede și au ars vre-o 2800-3000 clăi de grâu, pleavă etc. fiind paguba la 32 mii cor.. A ars și mașina de îmblătit. Asigurată a fost mașina și bucate în preț de 12 mii cor.; 42 de economi au rămas fără nimic, între cari și vre-o 8—9 Români săraci.

Al 75-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit moștenitorilor repozatei d-ne Maria Trișan și Tobias, văduvă de jude r. din Baia-de-Criș, ajutoriul statutar.

Acesta este al 75-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare Sibien.

Inaugurarea statuel lui Vasile Alexandri, la Iași va avea loc în una din primele zile ale lunii Septembrie, probabil la 8, când au loc în acel oraș și alergări de cai.

Linia telefonică București-Budapesta. Lucrările de instalație a liniei telefonice directe între București și Budapesta sunt aproape sfârșite și este probabil, că la sfârșitul acestei luni linia va putea fi pusă în serviciu.

Micado în Europa. După cum se scrie din Tokio, împăratul Japoniei e hotărât să facă o călătorie în Europa. Indată ce se va pune pace el va pleca spre Europa, unde va vizita orașele mai de frunte.

Seminar de limba română în Viena. La universitatea din Viena s'a înființat cu începutul anului școlar 1905 6, un seminar de limba română, sub conducerea dlui Dr. Sextil Puscariu. Seminarul e susținut de ministerul român al instrucțiunii.

De la scoalele din Blaj. La teologia din Blaj au competat 28 de tineri, din care au fost primiți unul pentru seminarul din Budapesta, ear 13 în seminarul din Blaj. — În Internatul Vancean de băieți au fost primiți 120 elevi din 143 concurenți, iar în Internatul de fetițe 30 de eleve.

Limba spaniolă fără instructor. Cu acest titlu a apărut în tipografia noastră, editat de F. Missler din Bremen, un manual românesc pentru învățarea limbei spaniole, neîncunjurat de lipsă pentru călătorii (emigranții) la Argentina. (America sudică). Se poate căpăta la F. Missler în Bremen (Bahnhofstrasse Nr. 30).

Din America. Din Erie Pa ni-se scrie, că de acolo a plecat spre casă un Român din Cincul-mare, cu numele Toma Ursu. El a fost de mai mulți ani în America și a lucrat în o fabrică de hârtie. Agonisindu-și bănisori, s'a rentors în sinul familiei. Înainte de plecare a invitat în 8 Aug. pe mai mulți pretini și cunoscuți în localul d-lui Nicolae Suciu, tot din Cincul-mare, ca să-și ia adio de la ei. În seara acelei zile s'au adunat în localul amintit vre-o 45 de persoane, care și-au petrecut foarte bine. Ursu a închinat un păhar de vin pentru prietini și și-a luat remas bun de la ei cu vorbe înduioșătoare. După aceea prietini l-au petrecut cu toții până la gara din Erie Pa.

Aritmetică. A apărut: Aritmetică pentru scoalele medii, prelucrată după Dr. Beke Mano de Aurel Ciortea, profesor. Editura librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul 3 cor.

Iritațiile abnormale în canalul de stomac și intestine al micilor copilași, cari se ivesc la perturbațiunile bolnăvicioase, cu deosebire la copii nutriți cu lapte de vacă, prin împreunarea laptelui de vacă, cu făină pentru copii a lui Kufek feartă în apă, se restrâng foarte. Vărsarea încetă și scaunul devine eacăș normal fără ori ce cură mai departe. Făina pentru copii a lui Kufek lucrează contra iritațiilor, pentru-că albuminul de plante ce-l conține dă o bază cu mult mai rea germeților boalei, ca albuminul animalic. Făina pentru copii a lui Kufek e mistuită bine și în canalul stomacului bolnav, poate servi foarte bine ca nutriment exclusiv al copiilor. După însănătoșarea deplină se poate adauge earăș lapte de vacă la făina pentru copii a lui Kufek, care prin aceasta în stomacul copiilor devine topită fin și astfel e mai ușoară de mistuit.

Alegere de metropolit în Serbia. În Belgrad s'a făcut săptămâna trecută alegerea de metropolit al Serbiei. Din 45 de voturi 13 s'au dat lui Sava, episcop de zicia, 13 lui Dimitrie, episcop de Șabaț. Ceialalți candidați au căpătat mai puține voturi. Fiindcă nici unul din candidații n'a primit majoritate de doue treimi, în 31 Aug. c. se face o nouă alegere.

Roada în România. Foile din București scriu: Viile au mare lipsă de ploaie, strugurii s'au oprit în creșterea lor. O ploaie bună ar face mult bine pomilor roditori și stelei; despre cucuruz nici nu mai vorbim. Fênațele sunt bune și abundante în toate părțile țerei. Lucerna s'a copt de trei ori până acum, ceea ce se întâmplă foarte rar. În unele locuri se cosește și acum prin dumbrișuri. Prunele promit de asemenea o roadă bogată cu toată lipsa de ploaie.

Pajura unguerească pusă pe scoala civilă de stat din Lipto-Sz.-Miklos (Slovăcime) a fost atacată cu petri sau chiar cu pușcături de revolver și a fost rău stricată. Cu acest prilej s'au spart și câteva feresti. Făptuitorii sunt necunoscuți.

Avis. Institutul ale credit și economii »Câmpiana« cu sediul în Mociu la 1 August a. c. și-a început activitatea. Domnii acționari sunt rugați a-și achita rata a 4-a de 10% din prețul acțiunilor. Activitatea întreg restului de preț al acțiunilor ar fi binevenită.

Direcțiunea

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, din privilegiul sêrbărilor »Asociațiunei«, s'au făcut următoarele dăruiri: Teodor Filipescu, chimist (Serajevo), 1 cor.; Chirion Bânda, cand. de adv., 20 bani, Alfred Roidl, funcț. de bancă, R. Platoș, paroch (Turnișor), fiecare câte 40 bani; Vasile Covata, stud. juris (București), Oto Iliuț, stud. jur. (Cernăuț), Dr. Nicolae Bălan, prof. sem., fiecare câte 1 cor.; Ambrosiu Tătar, -dșoara Elena Tătar (Hetur), Gerasim Cârpenișan, notar, d-na Maria Cârpenișan, (Rêhău), George Ițu, inv. (Vale), Alexă Voiuț-

chi, stud. gimn. (Cernăuț), Teodor Bălan, stud. filosof, (Cernăuț), Victor Preda, măsar (Avrig), Ioan Neagoe, paroch (Ripa-Rimeț), fie care câte 20 bani; Const. Dragoș, măestru pantofar și familia, 1 cor.; Dr. Nestor Oprean, adv. (Sân-miclăușul mare), 5 cor.; Emilian Botezat, abs. în drept, (Cernăuț), 40 bani; Zaharie Tătar, adj. not. (Rêhău), 30 bani; O. Turcan, consilier administr. (Cernăuț), 4 cor.; d-na Mariți N. Oprea n. Roșescu, 2 cor.; Ioan Moldovan (Chișca), 2 cor.; Dr. Tiberiu Tisu, medic (Brad), 50 bani; Alexă Procopovici și Ioan Berariu (Cernăuț), dela ambi 2 cor.; d-na Elisa Isac și d-soara Valeria Isac (Cluj), dela ambele 3 cor.; Adam Micu, notar, d-na Aurelia Micu, (Poiana), fie-care câte 20 bani; »Un anonim Cluj«, 1 cor.; Dr. Victor Nyilvan, adv. 40 bani; Augustin Rațiu, stud. jur. (Turda), 20 bani; Ilie Măcelariu, d-na Maria și d-soara Mărioara Măcelar (Gărarăului) dela toți 2 cor.; și Victor Tordășianu, pres. Reun. 20 bani.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sânt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată eu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazar. Prețul 1 cor., și 10 bani porto. se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Pudra de piele borax-imperial este pulberea de prășărat cea mai bună pentru odăile de copii, turiști și militari. Fiindcă acest fabricat se prepară îndeosebi cu grije și nu conține nici un fel de părți constitutive vegetale, nu ne putem teme de discompunerea sau astuparea porilor, care din urmă poate da anză adese-ori la bubeude piele. E prețios și însușirea recoritoare a pudrei de piele borax-imperial și nu se poate îndestul recomanda pentru copii mici, pentru persoane cu piele gingașă, cum și ca pulbere de presărat contra asudării picoarelor.

Damele invidioase nu tradează una alteia, că cel mai bun și cel mai sigur mijloc de frumșețe este laptele de crastaveți, care nu poate fi stricăcos nici pielii celei mai simțitoare. Pentru calitățile sale escelente a fost distins la esposițiile din Paris și Viena cu medalie de aur. Articol de toaletă neîncunjurabil înainte de baluri, promenade și teatru, dar în deosebi contra arsurii soarelui și stricăciunii de vânt. Per sticlă cu 2 cor. se capătă în farmacia. Expedarea pe postă face farmacia lui C. Ballassa, Budapesta-Erzsébetfalva. Deposit principal în Sibiu: farmacia I. C. Molnár.

32 2-2

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

D. B. în Turda. Robinson Crusoe este, costă 70 bani. Îți atragem luarea aminte asupra Bibliotecii »Foi Poporului«, publ. și în nr. de azi.

»Herțegovina«. Întrebă la postul de gendarm de acolo. Din cele ce ne scrii nu știm, că vrei să fii gendarm în Bosnia (Austria) sau Ungaria?

Maria d. C. Trebuie să mai scurtăm, căci nu avem loc. Oda vom folosi vre-odată. Acum se publică și dialogul. Mulțumim de toate.

Ab. 6038. (Iar.) Trimite răspunsul la foaia în care a apărut corespondența. Noi în personalități nu ne mestecăm.

G. S. în Orf. Cere un catalog de la fabrică. Acolo stau toate deslușirile. Scrie-ți numai adresa corect și ceteț.

Fata la oglindă, e făcută de mulț de Coșbuc și a fost tipărită. De unde ai scos-o?

I. M. teol. în R. Sosind târziu, nu am putut lua notiță decât despre foc. Celelalte vor urma. Mulțumite.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Silvestru Moldovan

Iritațiile anormale în canalul de stomac și intestine al micilor copilași, cari se ivesc la perturbațiunile bolnăvicioase, cu deosebire la copii nutriți cu lapte de vacă, prin împreunarea laptelui de vacă, cu făină pentru copii a lui Kufeke feartă în apă, se restrâng foarte. Vărsarea înceată și scaunul devine earăși normal fără ori ce cură mai departe. Făina pentru copii a lui Kufeke lucrează contra iritațiilor, pentru-că albuminul de plante ce-l conține dă o bază cu mult mai rea germeilor boalei, ca albuminul animalic. Făina pentru copii a lui Kufeke e mistuită bine în canalul stomacului bolnav, poate servi foarte bine ca nutreământ exclusiv al copiilor. După însănătoșarea deplină se poate adauge earăși lapte de vacă la făina pentru copii a lui Kufeke, care prin aceasta în stomacul copiilor devine topită fin și astfel e mai ușoară de mistuit.

110 1-1

96 4-5

În viața asta noi odată
nu se va da acest prilej
500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domnească, 8 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit. de piatră scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manjete, 3 nasturi pentru piept cu încheietoare de aur-doublé 3%, 1 garn. de recușite pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri foarte frumoase, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr. cercei cu briliant de simili, 5 obiecte glumete pentru tineri și bătrâni, 20 buc. obiecte de scris foarte folositoare și încă 408 buc. diferite obiecte de casă. Toate acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă **numai 1 fl. 95 cr.** — Espedarea se face cu rambursă, ori după primirea banilor dela magazinul principal din Viena:

P. LUST, Krakau nr. 239.

NB. Dacă nu corăspunde marfa: banii se inapoiază. 16 1-1

Prima fabrică sibiană de umbrele și ploiere.

Prin aceasta îmi permit a aduce onor. p. t. public la cunoștință, cum-că în loc, strada Ocnii Nr. 3 (Burgergasse), sub treptele Ocnii, am deschis

o fabrică de umbrele

și recomand onor. public umbrele și bastoane cu prețuri de tot ieftine.

Reparatari și tras din nou cu pânză se pregătesc iute, ieftin și fără prihană.

Cu deosebită stimă

J. Ösztreicher

Sibiu, strada Ocnii Nr. 3 (Burgergasse, sub treptele Ocnii).

193 1-3

La croitoria universală

strada Poplăcii 3 SIBIU strada Poplăcii 3

Se pregăte e tot felul de vestminte, civile și militare, ca: **fracuri, jachete, sacouri, pardesiuri, baltoane, uniforme pentru oficeri și voluntari, haine de teatru, cum și jachete de dame.** Asemenea confecționez

reverenzi

în mod foarte solid, asupra cărora îmi permit a atrage atențiunea on. domni preoți și candidați de preoți. — Comande urgente se pot efectua și în timp de 24 ore. — Pregătirea primită în cursul de croit din Viena, pe care l-am absolvat cu succes, apoi praxa de mai mulți ani câștigată în diferite ateliere din Viena și Budapesta îmi dă posibilitatea de a satisface pe onorabili mei mușterii atât prin o croială elegantă cât și prin executare întru toate corespușzătoare.

Rugând onoratul public român pentru binevoitorul sprigin prin comandarea de haine, semnez

cu deosebită stimă

190 1-5

Ioan Petrașcu, măestru croitor.

Adiunct

de limba maternă română, care însă posedă și limba maghiară, în oarele de d. a. se primește momentan în cancelaria lui 189 1-8

Dr. Matyas Lazar,

advocat în Sibiu.

Strada Urezului Nr. 11.

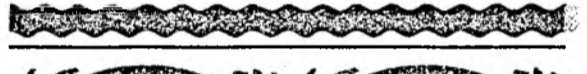
Atelier tehnic de dinți

al lui 187 1-6.

E. Dieker

Strada Măcelarilor Nr. 30

vis-à-vis de catedrala gr.-or. română.

Locuințe

mai mari, provăzute cu tot confortul în nou edificatele vile și încă nelocuite de pe Hallerwiese Nr. 34-36, cu parte de grădină și chiosc, sunt de închiriat cu sau fără grajd. Informații mai de aproape la arhitectul Szalay.

188 1-5

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budapesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiențiositate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Un fost subnotar,

în etate de 40 ani, s'ar aplica de scriitor la vre-un notar român. A se adresa la redacție. 191 1-1

191 1-1

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt
Sibiu — Nagyszeben,
strada Rosenfeld Nr. 21 și strada Faurului Nr. 12.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber
34 15— și anume per 100 litere-grade:

I-a rafinată 96% cor. 160—	Spirt crud (articlu de făină) 90—91% cor. 162—
II-a rafinată 96% > 158—	Spirt crud (articlu încins) 90—91% > 158—
III-a rafinată 96% > —	Spirt crud (art. de crumpene) 90—91% > 154—

Liehnuri, rumuri, racliuri calitate obicinuită la cumpărare de 26 litre, 1 litră = cor. 1.

Crumpene se cumpără aici întotdeauna.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 51—52

—* Intemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

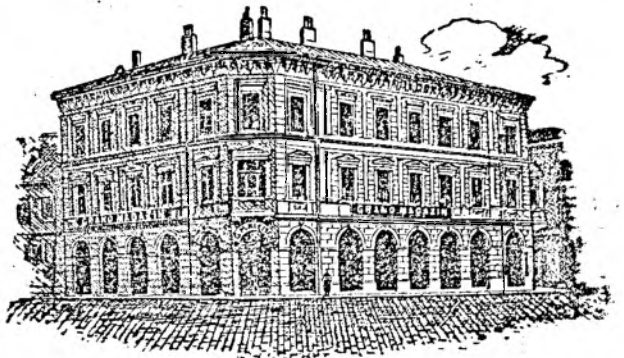
Valori asigurate contra incendiului: { } Capitale asigurate asupra vieții:
95,727.010 coroane. { } 10,102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 e. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
și dela subagenții din toate comunele mai mari.

GRAND-MAGAZIN

pentru

articli de modă și manufactură

G. M. KLEISCH

Sibiu — Nagyszeben.

Esposiție

181 8—3

de

haine de liturgie și prapori greco-orientali, gardine, covoare, coperitoare, linoleu, modă de dame și domni, albituri pentru dame, șorțe, bluse, rocuri, umbrele și corturi, bastoane.

Ocasiune rară!

Surprinzător de ieftin.

600 bucăți obiecte de podoabă numai cu fl. 1.75.

Un orologiu excelent de precisiune, aurit, cu garanță că umblă bine 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; o cravată modernă de mătășă pentru domni, 3 bucăți batiste, 1 inel elegant cu peatră imit. pentru domni, un portmoneu elegant de piele, 1 esceleță oglină de buzunar, 1 păreche de bumbi de manșete, 8 bumbi la piept, 3/4 aur-dublé, unelte de scris de nickel, 1 album drăgălaș cuprinzând 36 de chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame parisian, elegant, (novitate), 1 păr. de butoni de peatră briliant simili, foarte seducătoare, 3 obiecte de lux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte de corespondență și încă alte 400 bucăți diverse obiecte, cari n'au să lipsească din nici o casă. Toate la oaltă cu orologiu, care singur prețuește acești bani, costă numai fl. 1.75. Trimiterea se face cu rambursă sau cu plata înainte trimisă prin casa de expedițiune 21 1—1

A. GELB, Krakau Nr. 40/II.

1—2 băieți

se primesc în Franzlăria dlui Petru Moza, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1.

Tineri de 15—16 ani se primesc sub condiții mai favorabile. 192 1—2

500 lampe lucitoare!

10 lampe arcuite!

Pe Piața Hermann
în Sibiu.

Stabiliment propriu de va por și electricitate cu forță de 20 de cai.

1000 de locuri

elegante de șezut!

BIOSCOPUL lui NARTEN.

Cercetat și distins de repeți-te ori de personaje înalte. Tot a doua zi cu program schimbat senzațional, între care evenimentele cele mai noue, cum și scene comice și vesele și două lungi filmi de transformăție.

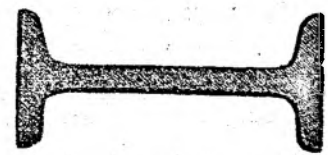
Din program este de amintit cu deosebire:

În 27 și 28 Aug.: Incendiatorul. — Falsificatorul de bani. — Foc de artificii în Londra. — În 29 și 30 Aug.: Vieța și sfârșitul unui jucător de cărți. — Marea cursă în Liverpool. — Vieța de mine, înfățișarea completă a unei mine. — În 31 Aug. și 1 Sept.: Industria puternică de lemn în Canada. — Arderea cafenelei N. w.-York. — Zua nenorocului (comic).

Pe zi câte două reprezentații: dela 6—1/8 și dela 8—1/10 seara; în Dumineci și sârbători trei reprezentații, la orele 4, 6 și 8. 165 4—4

Prețul locurilor: Locul I 60 fileri, locul II. 40 fileri, locul III. 20 fileri. Reprezentație de seara la 8 ore seara cu capela de muzică bine provăzută: locul I. 1 coroană, locul II. 60 fileri, locul III. 30 fileri.

În fiecare Luni și Vineri seara: **Seară Parisiană** pentru oameni mari.

Traverse, fer U

toate soiurile de fer în rude,
tinichea,

țevi pentru conduct de apă din fer vărsat sau bătut, purtători de coridoare, țevi pentru umblătoare,

impletitori de trestie pentru stucatură, placi izolatoare de asfalt, pappă pentru coperis

97 16—

la

AND. RIEGER

prima fabrică trans. regnicolară de mașini turnătorie de fer și metale, neguțătorie de articlii de ferărie, Sibiu.

Publicare de licitațiune.

Pentru edificarea școlii gr.-or. din Rod, protopresbiteratul Mercurei, se escrie licitație minuendă pe ziua de 21 August v., 3 Sept. n. 1905 la 2 ore p. m. 183 3-3

Prețul strigării e de 28932.97 cor.

Comuna bisericască dă năsipul, varul, peatra și cărămida, ale căror cost se detrage din suma de sus.

Licitanții au a depune un vadiu de 10%, dela prețul strigării.

Condițiunile detaliate dimpreună cu planul și preliminarul de spese stau la vedere publică în cancelaria comunală din Rod în orele oficioase, unde se va ținea și licitațiunea.

Rod, în 1/14 August 1905.

Biroul comitetului parochial:

Ioan Moga,
par., preș.

Vasile David,
not.

O farmacie

cu circulație anuală de 28.000 cor., este de vândut îndată din cauze familiare în condiții favorabile. Să poate prelua ori-când. Adresa o spune redacția noastră. 162 5-3

Un domn sau domnișoară,

care posedă (cunoaște) perfect limba română și maghiară și scrie cu mașina, află aplicare cu 1-a Septemvrie a. c. în cancelaria subscrișului.

Dr. Mátyás Lazar

176 3-3

advocat.

Sibiu, strada Urezului 11.

Catalog interesant

bogat ilustrat despre oroloage, lanțuri, inele, oroloage de părete și reguloare, mașine de scris și cusut, biciclete etc. la dorință primește gratis ori-cine.

159 5-5

M. RUNDBAKIN, Viena IX/1.

Copii de școală

să primesc în cost și quartir în condiții favorabile. 169 3-3

Saggasse Nr. 1

O casă de boltă

de vândut cu 3 chilii, cuhnă, cămară, pivniță, în mijlocul comunei M. Gheja (M. Geze) p. u. M. Lados. Prețul 800 fl în rate în 3 ani. Adresa:

Ioan Nicora 185 2-2
în M.-Geze p. u. M.-Lados.

ATENȚIUNE!

50.000 părechi de ghețe.

4 părechi de ghețe numai cu fl. 2.80 din cauza de cumpărare a unei mari cantități în articlii de ghețe, cât timp ține proviziunea, se vor vinde pe preț de nimica. 1 păreche de ghețe pentru domni și 1 pentru dame, de piele brună sau neagră, cu șinoare, l. calitate, galoșăți, cu talpă bătută tare cu cui, mai departe 1 păreche de ghețe de modă pentru domni și una pentru dame, cu pasepoil, foaret elegante, fasonul cel mai nou, tare, căptușiți cu materie caldă, provăzuți pentru iarnă, foarte dragă și ușori. Mărimea după centimetri. Toate 4 părechile costă numai fl. 2.80. Expedarea se face trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Esportul de ghețe S. URBACH

Cracovia Nr. 286. 5 1-1

Schimbul se primește, și banii se retrimite fără schimbare astfel că risicul e cu totul eschis.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sânt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sânt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

„R é p á t i“

este perla tuturor apelor minerale, o beură de cură și răcoritoare, care în urma compoziției sale tericite și gustului său proaspăt, plăcut, se numără între apele de clasa primă ale continentului.

»R é p á t i« se valorează bine cu deosebire la boale de stomach, rinichi și intestine, la aprinderi de beșică, boale reumatice, anemie etc.

»R é p á t i« este apa favorită a meselor alese și este hotărît cea mai plăcută beură răcoritoare.

Apa »R é p á t i« — pe lângă bunul său gust și putere vindecătoare fără seamăn — ca apă foarte ieltină se poate recomanda ca beură stabilă fiecăruia, care își prețuește sănătatea!

»R é p á t i« se află de vânzare în toate băcăniile mai mari și restaurante.

Representanța principală pentru Sibiu și jur: 164 4-5

ADALBERT BARTHMES, Bahngasse Nr. 1.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,

scutite de dări.

ce.să pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiunul de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

inchirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 34-52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.